బొమ్మ

బాబు ఏడుస్తున్నాడు. గుక్క పెట్టి మరీ ఏడుస్తున్నాడు. బాబు ఎందుకేడుస్తున్నాడో నాకు తెలుసు. ఆకలి వేసి పాలకోసం ఏడుస్తున్నాడు. ఆయా సముదాయిస్తున్నా వూరుకోవటం లేదు.

నేను నా గదిలో డ్రెస్సింగ్ టేబులు ముందు కూర్చున్నాను. గది కిరుప్రక్కలా అమర్చిన ఎయిర్ కూలర్స్ నుంచి చల్లని గాలి సరఫరా అవుతోంది. రివాల్వింగ్ కుర్చీలో కూర్చున్న నన్ను మిస్ రీటా అటూ ఇటూ త్రిప్పుతూంది. ఆమె నాకు హెయిర్ డ్రెస్సింగ్ చేస్తోంది. ఆమె సిటీ బ్యూటీక్లినిక్ నుండి వచ్చింది. ఆమె నాకు హెయిర్ డ్రెస్సింగ్ చేసి, నేను దుస్తులు ధరించటానికి సహాయ పడుతుంది. నా వంటికి ఏ రంగు చీర సరిపోతుంది? ఏ చీరకు ఏ బ్లౌజు సరిగ్గా అమరుతుందో ఆమె సలహాలిస్తుంది. ఆ చీరకు 'మేచ్' అయ్యే ఇతర ఆభరణాలు అంటే గాజులు, ఇయర్ రింగ్స్, స్లిప్పర్స్ మొదలైనవి ఆమె సెలక్ట్ చేస్తుంది. ఒక మాటలో చెప్పాలంటే ఆమె నన్ను ఒక అందాలబొమ్మగా తయారుచేస్తుంది. అందుకు గాను ప్రతి ఒక గంటకు ఏభై రూపాయలు ఆ కంపెనీ చార్జి చేస్తుంది. అది కాక ఆమెకు టాక్సీ చార్జీలు కూడా ఇవ్వాలి.

ఆమె చేసిన అలంకరణ మావారికి బాగా నచ్చితే (నాకు నచ్చటం, నచ్చకపోవటం అనే ప్రసక్తే లేదు-) వారు ప్లీజయి ఆమెకు పదిరూపాయలు తక్కువ కాకుండా 'టిప్' ఇస్తారు. మిస్ రీటా ఫారెన్‌లో ట్రైనింగ్ అయి వచ్చింది. ఆమెకీ వృత్తిలో డిప్లమాలున్నాయి. సర్టిఫికెట్లు కూడా వుండే వుంటాయి. ఆమెకు ఆ కంపెనీ వాళ్ళు నెలకురెండువేల రూపాయలు జీతమిస్తారు. ఆ విషయాలన్నీ ఆమే చెప్పింది.

(.... బాబు ఇంకా ఏడుస్తూనే వున్నాడు. బాబు ఏడ్పు నా చెవుల్లోంచి నా గుండెల్లోకి గుచ్చుకుంటుంది. కాని నేనేం చేయగలను? ఆ ఏడ్పును మాన్పే శక్తి లేదు నాకు. నేను నిర్భాగ్యురాలను. వాడు గొంతెత్తి ఏడుస్తుంటే ఆ ఏడ్పును చూచి నేను లోలోపల కుమిలి కుమిలి ఏడుస్తాను. నా ఏడ్పు ఎవరికి వినిపించదు. నా గుండెలకే తెలుసు ఆ ఏడ్పు.)

నా ముందున్న డ్రస్సింగు టేబులుమీద ఎన్నో 'బ్యూటీ' ఎయిడ్స్ ఉన్నాయి. క్రీములు, లోషన్సు, పౌడర్లు, స్నోలు, లవండర్సు.... ఎన్నెన్నో రకాలు. ఇవి ఎలా లేదన్నా కనీసం రెండు, మూడు వందల రూపాయలకు తక్కువ [illegible]తో నాకుగా నేను మేకప్ చేసుకోవచ్చు. కాని మావారికి నేను చేసుకునే మేకప్ గిట్టదు. నవ్వుతారు. ఎగతాళి చేస్తారు. మీ నూజివీడులో దసరా పండుగకు వచ్చే బుట్టబొమ్మలాగా వున్నానని వెక్కిరిస్తారు. ఇలా ఏదైనా ప్రత్యేకమైన పార్టీలకెళ్ళేటప్పుడు ప్రత్యేకమైన

అలంకరణ కోసం ఈ బ్యూటీ 'స్పెషలిస్టు'కు ఫోను చేసి పిలిపిస్తారు. ఎందుకండి డబ్బులు దండుగ అంటే వినరు.

"నేను ఆడదాన్ని కానా, నా తల నేను దువ్వుకోలేనా? నా చీర నేను కట్టుకోలేనా? తల దువ్వి చీర కట్టినందుకు ఆ ముండకు గంటకు ఏభై రూపాయలా?" అని మొదటి పర్యాయం నేను గుండెలు బాదుకున్నాను.

"డోంట్ బీ సిల్లీ రత్నా!నీవు ఎవరవు? ఆ డర్టీ నూజివీడ్లో కోనేటి నుంచి బిందె చంకన పెట్టి నీళ్ళు తెచ్చుకునే ఆ.....రామరత్నానివి కావు. నీవు ఇప్పుడెవ్వరవు? మిసెస్ రావ్! ఈ సిటీలోనే వున్న పెద్ద పెద్ద కంపెనీలు సగానికి పైగా మనవి. ఆ మాటకొస్తే ఈ స్టేట్‌లో వ్రేళ్ళమీద లెక్క పెట్టకలిగిన ధనవంతుల్లో మనము ఒకళ్ళం! అలాటి రాఘుజీ మిసెస్ ఇలా మాట్లాడటం - నో నో - ఐ హేట్ -"

ఇలా మాటాడి నా నోరు మూయించేస్తారు. ఆయన చాలా గొప్ప ధనవంతులే! ఆయనకు డబ్బు విలువ తెలియదు. ఆయనకు తెలిసిందల్లా నా అందం, ఆ అందాన్ని నలుగురు ముందూ ప్రదర్శించటం. పరుల ప్రశంసల కోసం ఆయనెంతయినా ఖర్చు చేస్తారు - ఏమయినా చేస్తారు!

నా అలంకరణ పూర్తి అయింది. కాని బయట బాబు ఏడ్పు ఆగకుండా సాగుతూనే వుంది.

"యు ఆర్ రియల్లీ ఫైన్ మిసెస్ రావ్! అబ్బ. మీరీ మేకప్‌లో ఎంత అందంగా వున్నారు - కళ్లు చెదిరిపోయే బ్యూటీ - నిజంగా మిమ్మల్ని 'కిస్' చెయ్యాలనిపిస్తుంది -"

ఇలా నోటికొచ్చినట్లు వాగి, నేను యిచ్చిన చెక్ తీసుకొని, 'టిప్' కింద మరో అయిదు రూపాయలు సమర్పించుకున్న తర్వాత రీటా పోయింది.

బాబు చేతుల్లో నిలవకుండా ఏడుస్తుంటే వీళ్ళంతా ఏం చేస్తున్నట్లు? ఆయా ఏమయిందో?

నేను కోపంగా విసురుగా బయటికి వచ్చాను. ఆయా బాబు నెత్తుకునే వుంది. టెర్రస్‌లో బాబును సముదాయిస్తూ పచార్లు చేస్తుంది. నా కోపం చల్లబడింది.

మెల్లగా అడిగాను, "ఎందుకు ఆయా, బాబు అలా ఏడుస్తున్నాడు?" ఎందుకేడుస్తున్నాడో నాకు తెలుసు - అయినా అడిగాను.

"పాలకోసం అమ్మగారు! బిస్కట్లు పెట్టినా ఏడుస్తున్నారు. పాలు త్రాగే వేళ అయింది." అంది.

"ఆ సీతమ్మ ఇంకా రాలేదా?"

"రాలేదమ్మ గారూ-"

"ఈ సీతమ్మ రోజూ ఇలా ఆలస్యం చేస్తుందే! లాభం లేదు. ఈవిడ్ని మానిపించేసి, ఇంకెవర్నయినా చూడాలి -" చిరాకుగా అన్నాను. ఈ సీతమ్మను మానిపించేస్తే బాబుకు పాలిచ్చేవాళ్ళెవరూ దొరకరని నాకు తెల్సు.

"బాబూ - నానీ - చూడు - చూడు" అని నేను బాబును సముదాయించటానికి ప్రయత్నించాను. బాబు ఒక్క క్షణం ఏడ్పుమాని, నా వంక చూచి మొగం ప్రక్కకు తిప్పుకొని మళ్ళీ ఏడవడం మొదలుపెట్టాడు. బాబుకూ తెలుసు, ఈ అమ్మ తన ఆకలి తీర్చే అమ్మ కాదని - (వుత్త బొమ్మని)

అందుకనే నా వంక కేర్‌లెస్‌గా చూచి, నా ఏడ్పు ఏదో నన్నేడ్వనీ అన్నట్లు మొగం ప్రక్కకు తిప్పుకొని మళ్ళీ ఏడ్వడం మొదలుపెట్టాడు.

అయినా నా 'అమ్మ' మనస్సు వూరుకోలేదు. "ఇదిగో చూడు బాబు, ఇదిగో ఇది తీసుకో-" అని నా చేతిలో వున్న చెక్‌బుక్‌ని వాడికిచ్చాను. వాడు దాన్ని చేతితో విసిరికొట్టాడు. అయ్యో అవన్నీ బ్లాంకు చెక్కులురా.... మీ నాన్నగారు సంతకాలు చేసిన చెక్కులు. వాటన్నిటితో కొన్ని లక్షలు రూపాయలు బ్యాంకు నుండి డ్రా చెయ్యవచ్చును. వుత్త పిచ్చి సన్నాసివి లాగున్నావేరా? డబ్బంటే లెక్క లేదు - విసిరి పడేశావు. అన్నీ మీ నాన్న గారి పోలికలే వచ్చాయిరా!

వంగొని క్రిందపడ్డ చెక్‌బుక్‌ను తీసుకుని మరల గదిలోకి వెళ్ళాను. చెక్‌బుక్‌ను అలమరలో పెట్టబోతుండగా అనిపించింది - చెక్‌లు, లక్షలు, డబ్బులు - బాబు ఆకలి తీర్చలేవు. వాడి ఆకలి తీర్చే "అమృత ధారలను" పిండలేవు. వట్టిపోయిన ఆవు పొదుగు పిండితే పాలు వస్తాయా? అలాగే! తరగని ధన సంపదా, కార్లు, మేడలు, కళ్ళు చెదరగొట్టే అందం, ఎయిర్ కండిషన్డు రూంలు, నౌకర్లు, చాకర్లు, నగలూ, చీరలూ, పేరు ప్రతిష్టలు ఇన్ని వున్నాయి. ఇన్ని వున్నా నేను బికారిని. నా కన్నబిడ్డ కడుపాకలి తీర్చలేని కటిక దరిద్రురాలను. వాడాకలితో ఏడ్చినప్పుడు త్రాగరా తండ్రీ అని 'రొమ్ము' కుడుపలేని పాపిష్టిదాన్ని!

నా గుండెల్లో కుదుళ్ళు కదులుతున్నాయి. నా మనస్సులో కుళ్ళగింపు మొదలయింది. నాకేడ్పు ముంచుకొస్తోంది. నా కనుకొలుకుల్లో కన్నీరు వుబికింది. అవి అక్కడే ఆగిపోవాలి. అక్కడే ఇంకిపోవాలి. అక్కడ్నుంచి ఒక్క బొట్టు కూడ క్రింద పడకూడదు. నా బుగ్గల్ని తడుపకూడదు. నా మేకప్‌ను చెరపకూడదు. నా భర్త నొచ్చుకుంటాడు. వెళ్ళబోయే పార్టీలో అందరూ 'చిన్నచూపు' చూస్తారు. అది నా భర్త సహించరాని విషయం..... నేను ఏడవకూడదు. కన్నీరు కార్చకూడదు. అయ్యో, నేనెంత దౌర్భాగ్యురాల్ని. చాటుగా కన్నీరు కార్చేటందుకు కూడ స్వేచ్ఛలేని బానిసను.... ఛీ,ఛీ, నేను ఏడవకూడదు. ఎక్కడయినా బొమ్మలు ఏడుస్తాయా? కన్నీరును మళ్ళీ వెనక్కి గుండెల్లోకి లాక్కోవాలి? ఎలా?

...... ఇంతలో ఫోన్ మ్రోగింది. వారు చేశారు, "రీటా వచ్చిందా? నీ మేకప్ అయిపోయిందా? ఈ మేకప్‌లో నీవు ఎంత అందంగా వున్నావో? ఎలా వున్నావో నాకు చెప్పవా, రత్నా!" అని ప్రశ్న వెంట ప్రశ్న అడిగారు. "అరగంటలో వస్తున్నాను. ఈ లోపల 'బాబిగాడ్ని' ఎత్తుకొని మేకప్ అంతా పాడుచేసుకోవద్దు-" అని మరీ మరీ చెప్పారు.

అబ్బ, ఈయనకు నేనంటే ఎంత ఇంటరస్టు! ఇదంతా నా మీదనా! లేక నా అందం మీదనా.... ఎక్కడ్నుంచో నా హృదయంలోకి మెల్లమెల్లగాబరువు దిగుతుంది- బరువెక్కిన హృదయపు లోతుల్లోంచి ఆలోచనలు మెల్లగా పైకి తేలాయి.... తల దిమ్ముగా వుంది. ఫ్రిజ్‌లోంచి కూల్‌డ్రింక్ తీసికొని త్రాగాను. కాస్త రిలీఫ్‌గా వుంది. సోఫాలో కూర్చుని, కళ్ళు మూసుకున్నాను.

- నాలుగు నెలల క్రితం జరిగిన సంఘటన కళ్ళముందు మెదిలింది. ఆ రోజు ఇంకా నాకు బాగా గుర్తు. ఆయన కంపెనీ పనుల మీద బొంబాయి వెళ్ళారు. నాకు ప్రసవ నొప్పులు వచ్చాయి. డాక్టర్

మాధవీ నర్సింగ్ హోం లో రాత్రి ఏడుగంటలకు బాబును కన్నాను. డాక్టరు మాధవి అప్పటికప్పుడే బొంబాయికి ట్రంక్‌కాల్ బుక్‌చేసి ఈ విషయం వారికి చెప్పింది. ఆయన ఎంతో సంబరపడిపోయారట. బొంబాయిలో ఆయనకున్న ఎంగేజ్‌మెంట్లు అన్నీ కట్‌చేసుకొని రేపు మార్నింగ్ ప్లేన్‌లో వస్తున్నానని చెప్పారట. మాధవి చెప్పింది. రాత్రి పదకొండు గంటలకు నాకు మగత విడి మెలకువ వచ్చిన తర్వాత.

"మీరంటే మిష్టర్ రావు కెంత ప్రేమండీ" అంది. (నలభై ఏళ్ళు వచ్చినా ఇంకా మిస్‌గానే వుండిపోయిన మిస్ డాక్టర్ మాధవి) ఒక విధమైన 'జెలసీ'తో.

తెల్లవారకుండానే ఆయన వచ్చారు. ఎయిర్‌పోర్టు నుండి బంగళాకు కూడ వెళ్ళకుండా నేరుగా అక్కడికే వచ్చారు. వుయ్యాల తొట్టిలో వున్న బాబును చూచి ఈయన చిన్నపిల్లవాడిలా సంబరపడిపోయారు. నా మనస్సులో తీపిగా ఏదో వుబికింది.

తర్వాత ఏదో గుర్తు వచ్చినట్లు కంగారుగా "అన్నట్లు నీవు బాబుకు పాలిచ్చావా?" అని అడిగారు. ఇంకా ఇవ్వలేదన్నాను. ఆయన తేలిగ్గా గాలిపీల్చి ఇవ్వొద్దు సుమా అని నన్ను హెచ్చరించి డాక్టరు మాధవి రెసిడెన్సీ వయిపు హడావుడిగా వెళ్ళిపోయారు. డాక్టరు మాధవి రెసిడెన్సీ కూడా ఆ కాంపౌండులోనే ఉంది.

ఒక గంటపోయిన తర్వాత సిస్టరొచ్చి నాకు ఇంజెక్షన్ ఇచ్చి, ఏవో టెబిలెట్సు మ్రింగించి వెళ్ళింది. నిన్నట్నుంచి మాటామాటికి ఏవో ఇంజక్షన్లు టేబిలెట్సూ ఇస్తూనే వున్నారు. ఇవి కూడా ఆ బాపతే అనుకున్నాను. కాని మర్నాడు తెల్సింది, ఈ ఇంజెక్షన్లూ టేబిలెట్సూ సహజసిద్ధంగా నా బాబుతో పాటే నాలో పుట్టిన పాల వూటను ఎండకట్టడానికి ఇచ్చిన మందులని. నా మనస్సు వికలమయింది.

ఎంత పని చేశారు? అసలెందుకిలా చెయ్యవల్సి వచ్చింది? నా బాబు నోటి దగ్గర పాలను తియ్యవల్సిన అవసరం వీళ్ళ కెందుకు? ఇంత నీచానికెందుకు వడిగట్టారు?

ఆ దు:ఖంలో నా ఆలోచనలు దేముడి వయిపు మళ్ళాయి. నిజంగా ఆయన ఎంత దయామయుడు? నారు పోసిన వాడే నీరు పోస్తాడన్నట్లుగా పుట్టిన ప్రతి పసిగ్రుడ్డు మొదటిసారిగానోరు తెరిచి తెరవగానే, ఆ పసిగ్రుడ్డు గొంతు తడపటానికి, ఆ బుజ్జి పొట్ట ఆకలి తీర్చడానికి తల్లి వక్షోజాల్లో పాలచుక్కలు నింపి 'నీ ఆహారమిదిగోరా బుజ్జిగా!' అంటాడు. భూమి మీదకు తీసుకొచ్చావు, ఆకలి తీర్చుకోవటానికి దారిచూపలేదనే నిందను ఆయన తన మీద వుంచుకోడు. ఇలా ఆయన తన విధిని ఎంతో నేచురల్‌గా నిర్వహిస్తాడు. నిజంగా, ఇది ఎంత సహజంగా, సున్నితంగా నిర్వహింపబడే ప్రకృతి కార్యం? కానీ, 'పొదుగులు' కోసే ఈ మనుషులు ఆ విధాత పెట్టిన నోటిదగ్గర ఆహారాన్నే తీసేస్తారు.

రెండో రోజు తర్వాత నా భర్తని అడిగాను. "ఎందుకిలా చేశారని?"

ఆయన నవ్వాడు. నవ్వి, అన్నారు :

"నీ కోసమే! వాడు పాలతోపాటు నీ బ్యూటీనీ త్రాగేస్తాడు... నీవు ముసల డొక్కువు అయిపోతావు... నీవు ఎప్పుడూ ఫ్రెష్‌గా, నలగని పువ్వులాగా అందంగా వుండాలి. నేను గర్వించే నీ బ్యూటీ చెడకూడదు, చెదిరిపోకూడదు."

నా మనస్సు ముక్కలు ముక్కలయింది. ఎప్పుడూ నలగని పువ్వులాగా వుండాలి అనుకునే ఆయన అసలు నన్ను తాకకుండా వూరుకోవచ్చుగా! వూరుకున్నాడా? మరి, ఈ బాబు ఎందుకు పుట్టాడు? ఆయన గర్వం కోసం, ఆయన ఆనందం కోసం, నా కిష్టమున్నా లేకపోయినా ఎన్నో చేశాను. చేతులు లేని రవికెలు తొడిగాను, వళ్ళంతా ఎక్స్‌పోజ్ చేసే బట్టలు ధరించాను, పెదాలకు రంగు పూసుకున్నాను. కట్టమన్న చీర కట్టాను, క్లబ్బులకెళ్ళాను, పార్టీలకెళ్ళాను, బార్‌లకెళ్ళాను. ఇది హైక్లాస్ సొసైటీ లోని హైక్లాసు నాగరికత అంటే ఆయన కోపగించుకుంటారని నేను లోలోపల సగం చచ్చి, అడ్డమైన వెధవలతో కరచాలనాలు చేశాను. పేదయింట్లో పుట్టి పెరిగిన ఆడపిల్లనయి వుండి కూడా ఆయన నాగరీకమన్న ప్రతిదాన్ని అలవర్చుకున్నాను. నా యిష్టాయిష్టాలతో ప్రమేయం లేకుండా, ఆయన కోసం, ఆయన డిగ్నిటీ కోసం - ఆయన కోరిన విధంగా ఆయన మనసుకు నచ్చిన తీరులో షోకేసులోని బొమ్మ లాగా బ్రతుకుతున్నాను. ఇన్ని.... ఇన్ని చేశానే ఈ ఒక్క చిన్న విషయంలో నా కన్నబిడ్డకు తల్లిగా నేను నా పాలిచ్చుకునేపాటి స్వతంత్రం కూడా నాకు లేకుండా పోయింది. ఇన్ని వుండి ఏం లాభం? నాది బానిసబ్రతుకు కదా! పంజరపు బ్రతుకు కాదా.?- మళ్ళీ ఏం అంటున్నారో చూడు - నాకోసం అంట, నాకోసం! ఆ దు:ఖం కట్టలు త్రెంచుకుంది.

"నాకోసం కాదు - మీకోసం - మీ కోసం....." ఇంక ఆపైన మాట్లాడలేక పోయాను. దిండులో తలదూర్చి ఏడుస్తూ పడుకున్నాను.

ఆ తర్వాత బాబుకు పోతపాలు పడలేదు. వాంతులు, విరోచనాలు అయ్యాయి. జ్వరమొచ్చింది. బొద్దుగా బంతిలాగా వుండేవాడు చిక్కిపోయాడు. తర్వాత డాక్టరు సలహా మీద బాబుకు పాలు ఇవ్వటానికి యీ సీతమ్మను కుదర్చటం జరిగింది. రోజూ మూడు పూటలా సీతమ్మ వచ్చి బాబుకు పాలిచ్చిపోతుంది. మిగతా వేళల్లో ఏ ఫారెక్సో, గ్లూకోజు నీళ్ళు పట్టుతాము.

తర్వాత తర్వాత సీతమ్మ బాబుకు పాలివ్వటానికొచ్చినప్పుడల్లా నా మనస్సు పడే చిత్రవధ, నా గుండెల్లోని కోతా, మూగగా ఏడ్చే నా హృదయ బాధ పగవారికి కూడ వద్దని భగవంతుని ఎన్నోసార్లు రెండుచేతులూ జోడించి ప్రార్థించాను.

బాబును మొదట్లో నేను ఎత్తుకున్నప్పుడల్లా వాడు పాలకోసం నా పమిట చెంగును ఆ బుల్లి చేతులతో లాగిపారేసి నా వక్షస్థలం కేసి వాడి మొగాన్ని రాస్తూ ఆ బుల్లి నోరును తెరిచి "ఆ, ఆ" అని అన్నప్పుడల్లా నా నవనాడులూ కృంగిపోయేవి. ఎందుకురా నాయనా అంత కవ్వర్లాడిపోతున్నావు? ఏమి కావాలనిరా? అలా దేవుల్లాడుతున్నావు? నా దగ్గర ఏ ముందిరా? నీ ఆకలి తీర్చేపాలు నా దగ్గర లేవురా? రాతి బొమ్మనురా తండ్రీ! కావాలంటే నా రక్తాన్ని బొట్లుబొట్లుగా రాలుస్తాను. కానీ నీ గొంతు తడిపే పాలచుక్కలను రాల్చలేని పాపిష్టిదాన్నిరా అని నాలో నేను కుమిలిపోయేదాన్ని!

చిన్నప్పుడు మేము బొమ్మలాటలాడుకునేటప్పుడు నేను 'అమ్మ'లాగా పమిట వేసుకుని చెక్కబొమ్మను వళ్ళో పెట్టుకుని పాలిస్తున్నట్లుగా ఆడుకున్న ఆ ఆటలన్నీ నాకు మన:ఫలకం మీద ప్రతిబింబించేవి. నా మనస్సు తూట్లు తూట్లు పడేది. అప్పుడు చిన్నప్పుడు పుత్తబొమ్మలకు పుత్తిత్తి పాలు

యిచ్చాను. తీరా యిప్పుడు నిజంగానే నా పిల్లవాడికి పాలివ్వ వచ్చేసరికి నేను ప్రాణం వున్న వుత్త బొమ్మనయిపోయాను. అదే విచిత్రం!

బాబు ఈ మధ్య సీతమ్మను చూడగానే గుర్తుపట్టి, తనకు పాలిచ్చే తల్లి వచ్చిందన్నట్లు కేరింతలు కొట్టుతున్నాడు. నన్ను పరాయి మనిషిని చూచినట్లు చూస్తోన్నాడు. ఇది తలచుకొంటే నా గుండెలు బ్రద్దలవుతున్నాయి. సీతమ్మను చూచి ఈర్ష్యపడేదాన్ని. సీతమ్మ నల్లగా, లావుగా చింత మొద్దులాగా వుంటుంది. ఈ మనిషా నా బంగారు బాబుకి పాలిచ్చేది? ఈ 'మురికి మనిషి' వంట్లోంచి వచ్చే ఆ 'మురికిపాలు' నా బాబు త్రాగుతున్నాడా అని అసహ్యించుకునేదాన్ని. కాని, తర్వాత తర్వాత ఆమె పాలే నా బాబుకు జీవధార అని, పాపం ఆ సీతమ్మను అసహ్యించుకోవటంలో అర్థం లేదని, నన్ను నేను సమాధానపరచుకోవటం అలవరచుకున్నాను. సీతమ్మను చూచినప్పుడల్లా నానా గడ్డితిని, బురదల్లో, గుంటల్లో పడుకొని యీ మనుషుల చేతుల్లో తన్నులు తింటూ కూడా, మళ్ళీ వాళ్ళకే పాలధారలు కార్చే గేదెలు, ఆవులు గుర్తుకొస్తాయి. అలాంటప్పుడు సీతమ్మ యెడల నా మనస్సంతా కృతజ్ఞతాభిమానాలతో నిండిపోతుంది. ఒక విధంగా సీతమ్మ నొక విధమైన పూజ్యభావంతో చూడటం అలవరచుకున్నాను. నా బ్రతుకింతే అని సమాధానపడటం కూడా నేర్చుకున్నాను. అయినా అప్పుడప్పుడు పాలకోసం బాబు ఏడ్చే ఏడ్పును చూసి, ఆ ఏడ్పును మాన్పలేని నా చేతకానితనానికి ఇలా కుమలటం, కుళ్ళటం తప్పటం లేదు.

* * *

నేనిలా ఆలోచిస్తూ సోఫాలో కళ్ళు మూసుకొని వుండగా ఆయన కంపెనీ నుండి వచ్చారు. నన్ను చూడగానే ఆయన మహదానందంతో పొంగిపోయారు - మిస్ రీటా నేర్పుతో చేసిన మేకప్ చూసి.

"యు, రియల్లీ లవ్‌లీ రత్న!" అని తెగ మెచ్చుకున్నారు. ఒక జీవం లేని నవ్వు నవ్వాను. మనస్సును రాయిని చేసుకున్న ఆడది ఇంకేం చెయ్యగలదు?

తర్వాత, మా ఇంపాలా కార్లో పార్టీ కెళ్ళాం. పార్టీలో అందరి కళ్ళూ నా మీదనే వున్నాయి.

మిష్టర్ మెహతాకు నన్ను పరిచయం చేశారు నా భర్త. మిష్టర్ మెహతా ఈ రోజు వుదయమే బొంబాయి నుండి వచ్చారు. ఆయన కోటికి పడగలెత్తే ధనవంతుడు.

మెహతా నన్ను గుచ్చి గుచ్చి చూస్తూ "మిష్టర్ రావూజీ, మీకీ మధ్య బాబు పుట్టాడు అన్నారు కదూ!" అని అడిగాడు నా భర్తను.

అవును అని ఆయన తల ఆడించేరు.

"నో, ఐ డోంట్ బిలీవ్!"

మళ్ళీ మెహతానే, "ఐ సర్‌ప్రైజ్ - మిసెస్ రావు ఈజ్ సో ఫ్రెష్ అండ్ సో ఛార్మింగ్-" అని అంటూ తన చూపులను నా వక్షసీమమీదకు ప్రసరింపచేశాడు.

మెహతా ఏ వుద్దేశ్యంతో అన్నాడో నా భర్త అర్థం చేసుకున్నాడు. అర్థం చేసుకున్నాక వుత్సాహంతో పొంగిపోయాడు. కిసకిస నవ్వాడు.

మెహతా మళ్ళీ అన్నాడు - "మిష్టర్ రావ్ మిమ్మల్ని చూస్తుంటే నిజంగా నాకు అసూయగా వుంది. ఎనీహౌ మైకంగ్రాచ్యులేషన్", నా వక్షోజాలమీదకి తన పాడు చూపులను మళ్ళీ మళ్ళీ మళ్ళిస్తూ.

యీసారి మా రావు గారి మొగం మతాబాలాగా వెలిగిపోయింది. "థాంక్యూ, థాంక్యూ" అంటూ పొంగిపోయారు.

నాకయితే అరికాళ్ళలోంచి వణుకు బయలుదేరింది. నేను నిలువునా దహించుకుపోతున్నట్లుంది. వాడి అసభ్యమైన చూపులు నామీద నైట్రిక్ ఏసిడ్ చిమ్ముతున్నట్లనిపించాయి.

మెహతాగాడి లాటి వెధవల వెధవ చూపులను ఆకట్టుకోవటానికి, ఇలాటి నీచుల ఇట్టి మురికి అభినందనలను అందుకోవటానికన్నమాట నా భర్త నేను తాజాగా, నలగని పువ్వులాగా వుండాలని తహతహలాడింది. నన్ను ఒక 'బొమ్మ'ను చేసి వెంట త్రిప్పుకుంటున్నది, నా కన్నబిడ్డకు నన్ను పాలిచ్చుకోనీయకుండా చేసింది ఇందుకన్నమాట!

ఇదీ నాగరికత! భగవాన్!

- 'జ్యోతి' సచిత్ర మాసపత్రిక, సెప్టెంబర్ 1972

★